Національний університет
водного господарства
та природокористування

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства та природокористування
Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту
Кафедра менеджменту

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної,
методичної та виховної роботи
_____ О.А. Лагоднюк
«_____» _____ 2019 р.

06–08–78 РП

Національний університет
водного господарства
та природокористування

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
PROGRAM OF THE DISCIPLINE

МІЖНАРОДНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ
INTERNATIONAL MANAGEMENT

Спеціальність	073 «Менеджмент»
Specialty	073 «Management»

Рівне – 2019

Національний університет водного господарства та природокористування

Робоча програма **«Міжнародний менеджмент»** для студентів, які навчаються за спеціальністю **073 «Менеджмент (Менеджмент організацій і адміністрування)», 073 «Менеджмент (Менеджмент інноваційної діяльності), 073 «Менеджмент (Менеджмент природоохоронної діяльності)», 073 «Менеджмент (Управління проектами)»**. Рівне: НУВГП, 2019. 19 с.

Розробники: Кожушко Л.Ф., д.т.н., професор кафедри менеджменту
Мороз Е.Г., к.е.н., доцент кафедри менеджменту

Робочу програму схвалено засіданні кафедри **менеджменту**

Національний університет водного господарства та природокористування

Протокол від «__04___» __березня_____ 2019 року № __6___

Завідувач кафедри _____ (__Кожушко Л.Ф.___)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Схвалено науково-методичною комісією за спеціальністю 073 »Менеджмент» галузі знань 07 «Управління та адміністрування».

Протокол від «__04___» __березня_____ 2019 року № __6___

Голова науково-методичної комісії _____ Кожушко Л.Ф.
(підпис) (прізвище та ініціали)

© Кожушко Л.Ф., 2019 рік
© Мороз Е.Г., 2019 рік
© НУВГП, 2019 рік

Національний університет
водного господарства
та природокористування

ВСТУП

Програма вибіркової навчальної дисципліни «Міжнародний менеджмент» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістра спеціальності 073 «Менеджмент».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є теоретичні та практичні засади управління транснаціональними корпораціями із урахуванням масштабності здійснення міжнародних операцій та специфіки їх крос-культурного середовища, а також система управлінських відносин, методів та інструментів у міжнародних корпораціях.

Міждисциплінарні зв'язки: дисципліна «Міжнародний менеджмент» є складовою частиною циклу фундаментальної підготовки студентів за спеціальністю «Менеджмент». Вивчення курсу передбачає наявність систематичних та ґрунтовних знань із суміжних курсів – «Менеджмент організацій», «Управління проектами», «Креативний менеджмент» та «Корпоративне управління», а також цілеспрямованої роботи під час вивчення спеціальної літератури, активної роботи на лекціях, практичних заняттях та самостійної роботи.

Анотація

Дисципліна «Міжнародний менеджмент» є невід'ємною частиною формування професійної компетентності студентів спеціальності 073 «Менеджмент». Дисципліна «Міжнародний менеджмент» спрямована на оволодіння теоретичними знаннями з питань організації управління міжнародною компанією, зокрема технологіями, методами та інструментами менеджменту, що використовуються у міжнародних корпораціях.

Після вивчення дисципліни студент повинен бути здатним: проаналізувати середовище діяльності міжнародної корпорації, що здійснює міжнародні господарські операції, сформулювати місію, визначити ключові завдання міжнародної корпорації, розробити стратегію розвитку бізнесу міжнародної компанії з урахуванням пріоритетів та особливостей країн, проаналізувати існуючий та обирати ефективний стиль керівництва залежно від рівня управління міжнародною корпорацією, а також адаптувати існуючий інструментарій міжнародного менеджменту до діяльності українських підприємств.

Ключові слова: менеджмент, міжнародний менеджмент, середовище міжнародного менеджменту, міжнародна стратегія, організаційна структура, крос-культурний менеджмент.

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Abstract

Discipline «International management» is an integral part of the formation of professional competence of students of the specialty 073 «Management». The discipline «International management» is aimed at mastering the theoretical knowledge on the management organization of international company, in particular, technologies, methods and management' tools used in international corporations.

After studying the discipline students will be able to: analyze the environment of the international corporation that engages in international business transactions, formulate a mission, to identify the key tasks of the international corporation, develop business development' strategy of the international company taking into account the priorities and features countries, analyze the existing and choose an effective leadership style depending on the level of international corporation management, as well as adapt the existing tools of international management to the activities of Ukrainian enterprises.

Key words: management, international management, international management environment, international strategy, organizational structure, cross-cultural management.

Національний університет
водного господарства
та природокористування

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ “МІЖНАРОДНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ”

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
		Денна форма навчання
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 3,5	Галузь знань 07 «Менеджмент»	Вибіркова
Модулів: 1	Спеціальність 073 «Менеджмент (Менеджмент організацій і адміністрування)», 073«Менеджмент (Менеджмент інноваційної діяльності), 073 «Менеджмент (Менеджмент природоохоронної діяльності)», 073 «Менеджмент (Управління проектами)»	*Рік підготовки*
Змістових модулів: 2		2-й
		Семестри
Загальна кількість годин: 105		3
		Лекції
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3,2 СРС – 6,4	Рівень вищої освіти: магістр	16 год.
		Практичні
		14 год.
		Лабораторні
		–
		Самостійна робота
		75 год.
		Вид підсумкового контролю:
		залік

Примітка

Питома вага кількості годин аудиторних занять, самостійної й індивідуальної роботи у загальній кількості годин становить:

для денної форми навчання – 28,57% до 71,43%

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою викладання дисципліни «Міжнародний менеджмент» є формування у майбутніх магістрів спеціальності 073 «Менеджмент» системи теоретичних знань і практичних навичок із управління діяльністю міжнародних корпорацій на світовій арені та реалізації ними основних функцій менеджменту.

Вивчення курсу "Міжнародний менеджмент" передбачає розв'язання таких **завдань**:

- опанування сучасними теоретичними основами міжнародного менеджменту, пов'язаних із процесами глобалізації та інтернаціоналізації, розвитком різноманітних форм міжнародного бізнесу;
- засвоєння технологій управління міжнародними корпораціями та методів розв'язання ключових проблем розвитку в умовах глобалізації;
- вивчення особливостей застосування основних функцій менеджменту в практиці управління міжнародними компаніями, у тому числі управління міжнародними компаніями на території України;
- розуміння системи управління людськими ресурсами в транснаціональних корпораціях і напрацювання навичок відбору кадрів;
- дослідження ключових проблем управління міжнародними компаніями, які здійснюють свою господарську діяльність в Україні;
- формування вмінь щодо застосування методів та інструментарію міжнародного менеджменту на українських підприємствах.

У результаті вивчення даного курсу студент повинен

знати:

- ✓ сутність, основні поняття і категорії міжнародного менеджменту, основні національні школи менеджменту;
- ✓ особливості й складові середовища міжнародного менеджменту в цілому та в Україні зокрема, процес здійснення стратегічного планування в міжнародних корпораціях, особливості реалізації основних функцій менеджменту в міжнародних корпораціях та їх використання в Україні;
- ✓ основні етапи сучасного технологічного розвитку транснаціональних корпорацій;

✓ сутність та роль етики й соціальної відповідальності в контексті національних культур, а також проблеми і перспективи розвитку міжнародного менеджменту в контексті подальшої глобалізації бізнесу.

вміти:

- проаналізувати середовища діяльності компанії, що здійснює міжнародні господарські операції;
- сформулювати місію, визначити ключові завдання міжнародної корпорації, розробити стратегію розвитку бізнесу міжнародної компанії з урахуванням пріоритетів та особливостей країн;
- спроектувати організаційну структуру міжнародної корпорації в цілому та її підрозділів у певній країні, застосувати різноманітні форми стимулювання персоналу;
- проаналізувати існуючий та обирати ефективний стиль керівництва залежно від рівня управління міжнародною корпорацією;
- сформулювати головні положення Кодексу етики та соціальної відповідальності міжнародної корпорації;
- адаптувати існуючий інструментарій міжнародного менеджменту до українських підприємств.

Основні вміння студенти набувають під час вивчення лекцій, в ході практичних занять, а також самостійно при підготовці самостійних робіт. У результаті вивчення курсу студенти повинні вміти застосовувати набуті знання у практичній діяльності.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ ЗАСАДИ МІЖНАРОДНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ МІЖНАРОДНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

Тема 1. Суть і характерні риси міжнародного менеджменту

Суть міжнародного бізнесу. Періодизація розвитку міжнародного бізнесу. Глобалізація та інтернаціоналізація міжнародного бізнесу. Форми міжнародного бізнесу. Транснаціональні корпорації як об’єкт міжнародного менеджменту. Суть міжнародного менеджменту. Основні національні школи менеджменту. Середовище міжнародного менеджменту. Особливості міжнародного середовища в Україні.

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Тема 2. Стратегічне планування в міжнародних корпораціях

Суть міжнародного стратегічного планування. Міжнародні стратегії. Сучасні стратегічні орієнтації транснаціональних корпорацій. Основні типи міжнародних стратегій. Основні етапи розробки і реалізації міжнародних стратегій. Особливості стратегічного планування в різних формах міжнародного бізнесу. Стратегії експорту та імпорту. Лізинг і франчайзинг.

Тема 3. Прийняття рішень у міжнародних корпораціях

Суть та особливості прийняття рішень у міжнародних корпораціях. Вплив національних культур на прийняття управлінських рішень. Ключові сфери прийняття рішень у міжнародних корпораціях. Міжнародні переговори. Особливості прийняття управлінських рішень у міжнародних корпораціях, що діють в Україні. Залучення працівників до прийняття рішень в українських відділеннях міжнародних корпорацій.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ОСНОВНІ ФУНКЦІЇ МІЖНАРОДНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

Тема 4. Організаційний розвиток у міжнародних корпораціях

Суть і основні типи організаційних структур міжнародних корпорацій. Координація та інтеграція діяльності підрозділів міжнародних корпорацій. Інтегровані структури міжнародного бізнесу. Міжнародні стратегічні альянси. Організаційна характеристика транснаціональних корпорацій. Особливості організації міжнародних операцій ТНК в Україні. Організація міжнародної діяльності українських фірм за кордоном.

Тема 5. Управління людськими ресурсами в міжнародних корпораціях

Система управління людськими ресурсами в міжнародних корпораціях. Особливості мотивації в багатонаціональному кросс-культурному середовищі. Система відбору персоналу в міжнародних корпораціях. Головні проблеми управління людськими ресурсами в українських відділеннях міжнародних корпорацій. Поняття “розвиток персоналу в міжнародних корпораціях”.

Національний університет водного господарства та природокористування

Тема 6. Керівництво і комунікації в міжнародних корпораціях

Особливості керівництва в міжнародних корпораціях. Моделі лідерства в міжнародних корпораціях. Лідерство в міжнародному контексті. Міжнародні ділові комунікації. Комунікаційні бар'єри і підвищення ефективності міжнародних комунікацій. Особливості керівництва відділеннями міжнародних компаній в Україні. Організація комунікацій.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. КЛЮЧОВІ ПРОБЛЕМИ МІЖНАРОДНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ,

Тема 7. Технологічна політика міжнародних корпорацій

Особливості сучасного технологічного розвитку. Основні складові і напрями розвитку міжнародного ринку технологій. Зміст та основні етапи планування технологічної діяльності міжнародних корпорацій. Організаційні структури та форми науково-технічного розвитку міжнародних корпорацій. Система тотального управління якістю в міжнародних корпораціях з урахуванням впливу національних культур. Особливості технологічної політики міжнародних корпорацій, що діють в Україні.

Національний університет водного господарства та природокористування

Тема 8. Етика і соціальна відповідальність міжнародних корпорацій

Особливості етики в міжнародних корпораціях. Основні етичні концепції в міжнародному менеджменті. Жінки в міжнародному менеджменті. Соціальна відповідальність міжнародних корпорацій. Особливості етики і соціальної відповідальності міжнародних корпорацій в Україні. Особливості етики в міжнародних корпораціях. Жінки в міжнародному менеджменті. Соціальна відповідальність міжнародних корпорацій. Екологічна діяльність міжнародних корпорацій. Особливості етики і соціальної відповідальності міжнародних корпорацій в Україні. Становлення глобальних підприємств. Глобальне управління людськими ресурсами в багатокультурному середовищі. Взаємозв'язок між глобальним менеджментом і природним середовищем.

Національний університет водного господарства та природокористування

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин		
	Денна форма		
	у тому числі		
	л	п	ср
1	*2*	*3*	*4*
Модуль 1. Теоретичні та практичні засади міжнародного менеджменту			
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи міжнародного менеджменту			
Тема 1. Суть і характерні риси міжнародного менеджменту	2	1	4
Тема 2. Середовище міжнародного менеджменту	2	1	6
Тема 3. Стратегічне планування в міжнародних корпораціях	2	2	10
Разом за змістовим модулем 1	6	4	20
Змістовий модуль 2.Функції міжнародного менеджменту			
Тема 4. Організаційний розвиток і контроль у міжнародних корпораціях	2	2	5
Тема 5. Управління людськими ресурсами в міжнародних корпораціях	2	2	5
Тема 6. Керівництво і комунікації в міжнародних корпораціях.	2	2	7
Разом за змістовим модулем 2	6	6	17
Змістовий модуль 3. Ключові проблеми міжнародного менеджменту			
Тема 7. Технологічна політика міжнародних корпорацій	2	2	24
Тема 8. Етика і соціальна відповідальність міжнародних корпорацій	2	2	14
Разом за змістовим модулем 3	4	4	38
Усього годин	16	14	75

Національний університет
водного господарства
та природокористування

5. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	*2*	*3*
1.	Ключові проблеми сучасного міжнародного бізнесу. Форми міжнародного бізнесу. Національні школи і досвід менеджменту в різних країнах. *Задача.* Розрахунок індексу транснаціоналізації ТНК. Розгляд ситуаційного завдання «SELA» – стиль життя!»	1
2.	Комплексний аналіз середовища міжнародного менеджменту. Розгляд ситуаційного завдання «Вплив факторів зовнішнього та внутрішнього середовища на ринок напоїв у Великобританії на прикладі кав'ярні Starbucks».	1
3.	Місія і цілі ТНК. Основні типи міжнародних стратегій ТНК. Розгляд місій та міжнародних стратегій провідних ТНК світу. Завдання «Вибір оптимальної стратегії фірми на зовнішньому ринку».	2
4.	Основні форми організаційних структур міжнародних корпорацій. Розгляд організаційних структур існуючих міжнародних компаній. Сучасні інтегровані структури міжнародного бізнесу. Стратегічні альянси. Характеристика особливостей діяльності найуспішніших стратегічних альянсів у світовій практиці. Розгляд ситуаційного завдання «Визначення переваг та недоліків стратегічного альянсу американської корпорації Hilton Hotels».	2
5.	Мотивація та основні форми стимулювання персоналу в ТНК. Особливості керівництва в міжнародних корпораціях, що діють в Україні. Розгляд ситуаційних завдань «Управління людськими ресурсами у Sony UKTEC» та «Зміни у керівництві Mazda».	2

1	*2*	*3*
6.	Комунікаційні бар'єри. Розробка посадової інструкції менеджера із зовнішньоекономічної діяльності.	2
7.	Технологічна політика ТНК. Розгляд існуючих венчурних проектів світу, приклад Силіконої долини та адаптація її досвіду в інших країнах світу. Особливості національних систем якості	2
8.	Гендерна рівність у міжнародному бізнесі. Бар'єри на шляху залучення жінок до менеджменту. Концепція корпоративної соціальної відповідальності. Розгляд ситуаційного завдання «Дотримання етичних норм міжнародними корпораціями у Німеччині та Швейцарії».	2
	Разом	**14**

6. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Самостійна робота студента полягає у поглибленні знань та умінь з усіх тем навчальної дисципліни. Самостійна робота потребує опрацювання додаткової навчальної літератури, наукових праць та періодичних ділових видань. Виконуючи поставлені завдання, студенти набувають практичних навичок щодо застосування основних прийомів та методів менеджменту.

Розподіл годин самостійної роботи для студентів денної форми навчання:

15 год. – підготовка до аудиторних занять;

21 год. – підготовка до контрольних заходів;

39 год. – опрацювання окремих тем програми або їх частин, які не викладаються на лекціях.

Національний університет водного господарства та природокористування

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	*2*	*3*
1.	Рольові функції та обов'язки міжнародного менеджера. Характеристика підходів до навчання менеджменту у провідних школах бізнесу світу	4
2.	Особливості політико-правового, економічного, технологічного та соціально-культурного середовищ ТНК. Урахування національних стереотипів у діяльності міжнародних менеджерів	6
3.	Основні підходи до формулювання та реалізації міжнародних стратегій. Характеристика стратегічного профілю міжнародних компаній	4
4.	Суть та особливості прийняття рішень у міжнародних корпораціях. Матриця релевантної інформації та феномен «Касандри». Урахування специфіки національних культур під час прийняття рішень в міжнародних корпораціях	6
5.	Формальні і неформальні механізми координації. Поняття "організація без кордонів" та "самонавчальна організація". Суть та характеристика інтегрованих структур міжнародного бізнесу	5
6.	Критерії відбору персоналу для міжнародних призначень. Фактори, що впливають на заробітну плату при зарубіжних призначеннях. Міжнародне зіставлення задоволення працею	5
7.	Моделі кар'єри виконавчих директорів міжнародних корпорацій. Алгоритм селекції менеджерів для зарубіжної діяльності. Основні типи міжнародних комунікацій та комунікативні бар'єри, що виникають при міжнародному спілкуванні	7

1	2	3
9.	Теоретичні засади венчурного бізнесу та проблеми його здійснення в Україні. Трансфер технологій. Вплив нових технологій на процеси глобалізації. Національні системи якості у світі. Порівняльна характеристика премій Болріджа і Демінга	8
10.	Діяльність транснаціональних корпорацій на міжнародних фінансових ринках. Групи валютних ризиків та механізми управління ними. Роль офшорних зон у міжнародному оподаткуванні. Проблеми діяльності світової фінансової системи	8
11.	Міжнародний життєвий цикл продукту. Експортні та імпортні операції міжнародних корпорацій	4
12.	Фондова форма міжнародного інвестиційного процесу. Суть та основні форми міжнародних інвестиційних компаній	4
13.	Суть та основні складові міжнародного бізнес-етикету. Роль жінок у міжнародному менеджменті. Бар'єри на шляху просування жінок у менеджменті міжнародних корпорацій. Концепція корпоративної соціальної відповідальності та «залізний закон відповідальності» К. Девіса	7
14.	Становлення глобальних підприємств. Глобальна валюта. Проблеми лояльності і довіри до екологічної діяльності міжнародних корпорацій.	7
	Разом	**75**

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

В процесі проведення лекційних та практичних занять із дисципліни «Міжнародний менеджмент» використовуються такі методи навчання: диспути та дискусії; тематичні тести; комплексні завдання; ситуаційні завдання, кейс-задачі, робота у малих групах, дискусійне обговорення проблемних питань.

При виконанні практичних задач та самостійної роботи використовуються засоби комп'ютерної техніки.

В ході проведення занять використовуються наступні ТЗН:

- мультимедійні засоби для слайдової презентації лекційного матеріалу (у програмі PowerPoint);
- друковані роздаткові матеріали.

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Для визначення рівня засвоєння студентами навчального матеріалу передбачається проведення таких видів контролю:

- поточний контроль здійснюється за допомогою проведення усного та письмового опитування, тестування;
- підсумковий контроль: залік.

9. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

Основними критеріями, що характеризують рівень компетентності студента при оцінюванні результатів поточного контролю з навчальної дисципліни «Міжнародний менеджмент», є:

- виконання всіх видів навчальної роботи, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни;
- глибина і характер знань навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних та додаткових рекомендованих літературних джерелах;
- характер відповідей на поставлені питання (чіткість, лаконічність, логічність, послідовність тощо).

Оцінювання результатів усіх форм контролю передбачено у 100-бальній шкалі.

Критерії оцінювання результатів поточної роботи (завдань, що виконуються на практичних, результати самостійної роботи студентів) проводиться у % від кількості балів, виділених на завдання, із заокругленням до цілого числа:

- 0% – завдання не виконано;
- 40% – завдання виконано частково та містить суттєві помилки методичного або розрахункового характеру;
- 60% – завдання виконано повністю, але містить суттєві помилки у розрахунках або в методиці;

Національний університет водного господарства та природокористування

- 80% – завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки (розмірності, висновки, оформлення тощо);
- 100% – завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

Розподіл балів, які отримують студенти денної форми навчання

Поточний контроль								**Сума**
Змістовний модуль 1			**Змістовний модуль 2**			**Змістовний модуль 3**		
30			**40**			**30**		**100**
Т1	Т2	Т3	Т4	Т5	Т6	Т7	Т8	
7	15	8	20	10	10	15	15	

Т1 – Т7 – теми змістових модулів

Позитивні оцінки виставляються тільки тим студентам, які виконали всі види навчальної роботи, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни, і набрали за результатами поточного контролю не менше 60 балів.

Національний університет водного господарства та природокористування

Шкала оцінювання знань студентів (100-бальна та національна)

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою
60 – 100	Зараховано
35 – 59	Не зараховано з можливістю повторного складання
0 – 34	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

1. Конспект лекцій
2. Нормативні документи
3. Презентаційні матеріали

Національний університет
водного господарства
та природокористування

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова література

1. Куценко В.М. Міжнародний менеджмент: Навч. посіб. / В.М. Куценко – Київ: МАУП, 2006. 296 с.
2. Міжнародний менеджмент: Навч. посібник / В.С. Білозубенко, О.В. Озаріна, А.А. Семенов., О.Б. Чернега / Під ред. О.Б.Чернеги. – Київ: ЦНЛ, 2006. 592 с.
3. Панченко Є.Г. Міжнародний менеджмент: Навч.-метод. посіб. / Є.Г. Панченко / 2 - ге вид., без змін. – Київ: КНЕУ, 2007. 468 с.

Допоміжна література

1. Воронкова А.Е. Міжнародні економічні організації: Навч. посіб. / А.Е. Воронкова, Л.В. Ерохіна, Л.І. Рябенко. – Київ: Професіонал, 2006. 352 с.
2. Глобалізація і безпека розвитку: Монографія. / О.Г. Білорус, Д.Г. Лук'яненко та ін./ Керівник авт. колективу і наук. ред. О. Г. Білорус. – К. : КНЕУ, 2002. 789 с.
3. Гончаров С. М. Міжнародний маркетинг. / С.М. Гончаров, В.Д. Дупляк – Київ, 1998. 342 с.
4. Гребельник О.П. Основи зовнішньоекономічної діяльності. Підручник / О.П. Гребельник. – 3-ге вид., без змін. – Київ : Цул, 2008. 384 с.
5. Єгоричева С.Б. Організація діяльності банків у зарубіжних країнах. Навч. посібник. / С.Б. Єгоричева. – Київ: Цул, 2007. 208 с.
6. Козак Ю.Г. Міжнародні організації. Навч. посібник. / Ю.Г. Козак. – Київ: Цул, 2009. 440 с.
7. Козак Ю.Г. Міжнародні стратегії економічного розвитку. Навч. посібник. / Ю.Г. Козак. – Київ : Цул, 2009. 400 с.
8. Кредисов А.І. Менеджмент для керівників. / А.І. Кредисов., Є.Г. Панченко, В.А. Кредисов. – К. : Знання, 1999.
9. Лук'яненко Д.Г. Глобалізація та конкурентоспроможність: методологія досліджень і системних оцінок / Управління міжнародною конкурентоспроможністю в умовах глобалізації економічного розвитку : Монографія: У 2 т. - Т.І / Д.Г. Лук'яненко, А.М. Поручник, Л.Л. Антонюк та ін. / За заг. ред. Д.ГЛук'яненка, А.М. Поручника. – К. : КНЕУ, 2006. 816 с.
10. Лук'яненко Д.Г. Глобальна економіка XXI ст.: людський вимір: [монографія] / Д.Г. Лук'яненко, А.М. Поручник та інші. – К. : КНЕУ, 2008. 460 с.

11. Лук'яненко Д.Г. Глобальна економічна інтеграція: [монографія] / Д.Г Лук'яненко. – К.: КНЕУ, 2008. 242 с.
12. Лук'яненко Д.Г. Міжнародна економіка. / Д.Г. Лук'яненко. – К. : Центр учбової літератури, 2008. 560 с.
13. Международный менеджмент. Учебное пособие. / С.З. Пивоваров, А.И. Майзель, И. С. Пивоваров, Т.Г. Тумарова, М.З. Эпиштэйн. - СПб. : Издательство «Питер», 2000. 256 с.
14. Міжнародна торгівля: Навч. посібник. / А.П. Румянцев, А.І. Башинська, І.М. Корнілова, Ю.О. Коваленко. – Київ: ЦНЛ, 2004. 376 с.
15. Михайлова Л.І. Міжнародний менеджмент. Навч. посібник. / Л.І. Михайлова. – Київ: Цул, 2007. 200 с.
16. Нижник В.М. Міжнародний інноваційний менеджмент: Конспект лекцій та методичні вказівки до курсу. / В.М. Нижник, Л.П. Теляча.- Хмельницький: ХНУ, 2004. 166 с.
17. Родченко В. В. Міжнародний менеджмент. Навчальний посібник. / В.В. Родченко. – К. :МАУП, 2000. 240 с.
18. Сазонець І.Л. Міжнародна інвестиційна діяльність. Навч. посібник. / І.Л. Сазонець. – Київ: Цул, 2007. 286 с.
19. Семенов Г.А. Міжнародні економічні відносини: аналіз стану, реалії і проблеми: Навчальний посібник. / Г.А. Семенов, М.О. Папкова, А.Г. Семенов. - Видання друге, перероблене і доповнене. – К. : Центр навчальної літератури, 2006. 232 с.
20. Управління міжнародною конкурентоспроможністю в умовах глобалізації економічного розвитку: Монографія: У 2 т. - Т.І / Д.Г. Лук'яненко, А.М. Поручник, Л.Л. Антонюк та ін./ За заг. ред. Д.Г. Лук'яненка, А.М. Поручника. – К. : КНЕУ, 2006. 81 с.
21. Федорова В.А. Економіка підприємства міжнародних компаній. Навч. посібник. / В.А. Федорова. – Київ: Цул, 2008. 228 с.
22. Федорова В.А. Інвестування: міжнародний аспект: Навч. посібник. / В.А. Федорова. – Київ: Цул, 2009. 280 с.

Національний університет
водного господарства
та природокористування

ІНФОРМАЦІЙГІ РЕСУРСИ

1. Законодавство України ,/ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.rada.kiev.ua.
2. Державний комітет статистики України / [Електронний ресурс]. – режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua.
3. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua.
4. Рівненська обласна універсальна наукова бібліотека (м. Рівне, майдан Короленка, 6) / [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.libr.rv.ua.

Національний університет
водного господарства
та природокористування